

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

หลักสูตรใด ๆ ก็ตาม เมื่อนำไปใช้เป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว หลักสูตรนั้น ๆ อาจจะไม่ล้าสมัย หรือไม่สอดคล้องกับภาวะสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ หลักสูตรนั้น ๆ ควรจะได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องและมีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2503 ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2503 ได้ประกาศใช้มาเป็นเวลาสิบกว่าปีแล้ว ดังนั้นในปี พ.ศ. 2517 รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนวทางวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน และลักษณะอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับกาลสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมในระบอบประชาธิปไตย¹

การพิจารณาของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ได้สรุปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาต่าง ๆ ของการศึกษาหลายประการ เช่น ในด้านโครงสร้างของระบบการศึกษา พบว่า ระบบการศึกษาไม่สอดคล้องกับสังคมไทยดังนี้

ระบบการศึกษาปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย และไม่สัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงาน ประเทศไทยมีลักษณะสังคมแบบเกษตรกรรม แต่ระบบการศึกษามีใ้คนมุ่งส่งเสริมอาชีพของประชาชนให้เจริญก้าวหน้า หลักสูตรในระดับต่าง ๆ ไม่จบในตัวเอง ทำให้ผู้เรียนต้องเรียนต่อในระดับสูงเรื่อย ๆ ไป คนจำนวนมากละทิ้งถิ่นฐานอาชีพเดิมเพื่อแสวงหาความก้าวหน้าในการศึกษา และมุ่งรับราชการมากกว่าประกอบอาชีพอิสระ²

¹ คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม, รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี, 4 ธันวาคม 2517, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศูนย์ทหารราบ, 2518), หน้า ข. กำน่า.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 87.

สภาพปัจจุบันและปัญหาในค่านี้อาสาและกระบวนการเรียนรู้ของการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา คณะกรรมการทั้งกล่าวให้ความเห็นว่า

.....หลักสูตรที่ใช้อยู่ไม่สอดคล้องกับลำดับวุฒิภาวะของเด็ก เป็นสากล
เกินไป มิได้ตั้งอยู่บนความจริงของบ้านเมือง เนื้อหาสาระและเวลา
เรียนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ขาดความยืดหยุ่น มีเป็นอันมากที่เป็นความรู้
ประเภท "รู้ไว้ใช้ว่า" ซึ่งหาได้เป็นความรู้ที่มีส่วนพัฒนาระบบความคิด
หรือสามารถนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิตให้เจริญมาสู่ไม่ เช่น วิชา
ภาษาอังกฤษ การกำหนดเนื้อหาวิชาไว้ตายตัวเป็น 6 วิชา ในชั้นประถม
ต้น และ 8 วิชาในชั้นประถมปลาย ก่อให้เกิดความคับแคบ ไม่สามารถ
เพิ่มเติมความรู้ต่าง ๆ อีก¹

ในที่สุดได้มีการเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษาชาติ จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2503 เป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2520² และได้มีการ
เปลี่ยนแปลงการใช้หลักสูตรจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 มาใช้หลักสูตรประ-
ถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2520³

การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด
เงื่อนไขไว้ดังนี้

¹ คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม,
หน้า 117 - 118 .

² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "การวิวัฒนาการแผนการศึกษาแห่ง
ชาติ อดีต - ปัจจุบัน," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ (เมษายน - พฤษภาคม 2517) :108 .

³ กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521,
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521, บทนำ.

- ปีการศึกษา 2521 ให้ใช้เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 ปีการศึกษา 2522 ให้ใช้เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2
 ปีการศึกษา 2523 ให้ใช้เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3
 ปีการศึกษา 2524 ให้ใช้เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4
 ปีการศึกษา 2525 ให้ใช้เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 5
 ปีการศึกษา 2526 เป็นต้นไป ให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ใน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6¹

โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ประกอบด้วย
 มวลประสบการณ์ที่จัดใหญ่เรียนเกิดการเรียนรู้ มี 4 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทยและ
 คณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของชีวิต
 และสังคม กล่าวถึง ปัญหาและความต้องการของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ
 เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาและ
 สร้างนิสัย

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วย ประสบการณ์ทั่วไปในการทำงาน
 และความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ²

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดเนื้อหาสาระของกลุ่มการทำงาน
 และพื้นฐานอาชีพ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นความรู้พื้นฐาน

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521,
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521, บทนำ.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 3.

ให้นักเรียนทุกคนต้องเรียน และส่วนที่ใหญ่เรียนเลือก เพื่อเป็นการสำรวจตนเองว่ามีความสนใจ ความถนัด และความสามารถในเรื่องใด ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการประกอบอาชีพต่อไป¹

ความแตกต่างที่สำคัญประการหนึ่งระหว่างหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 คือ ในโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไม่ได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษไว้ แต่รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1. ในหลักสูตรประถมศึกษา ควรให้เด็กได้เรียนภาษาไทยและสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ให้ใช้การได้เป็นอย่างดี เพื่อจะได้มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสามารถสื่อสารทำความเข้าใจติดต่อกันได้ แต่จะอนุญาตให้สอนภาษาต่างประเทศเพิ่มเติมจากหลักสูตรได้ตามความเหมาะสม

2. โดยเหตุที่ในปัจจุบันภาษาอังกฤษได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนมาก โดยเฉพาะในเมือง และได้มีการสอนภาษาอังกฤษเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ทั้งแต่ ชั้น ม.1 หรือ ป.5 มาเป็นเวลานาน ประกอบกับภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่เสริมความรู้ทางวิชาการ นอกจากนั้นในการสอนตามหลักสูตร 2503 ก็อนุญาตให้สอนนอกหลักสูตรมาเป็นเวลานานแล้ว จึงเห็นสมควร

2.1 อนุญาตให้โรงเรียนราษฎร์ที่มีความต้องการ มีสภาพที่เหมาะสม สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 นอกหลักสูตรได้ไม่เกินสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง

2.2 เพิ่มชั่วโมงในหลักสูตรประถมศึกษา ชั้น ป.5 - 6 อีกสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง เพื่อให้โรงเรียนของรัฐ ท้องถิ่น หรือโรงเรียนราษฎร์ ที่ไม่ได้สอนภาษาอังกฤษมาก่อน เลือกสอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรือสอนวิชาชีพเกี่ยวกับการดำรงชีวิตอย่าง

¹ กรมวิชาการ, เนื้อหาสาระละเอียดงานเลือก กลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหพรการพิมพ์,
2523), หน้า ก. คำนำ.

อย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนโรงเรียนราษฎร์ที่ได้รับอนุญาตให้สอนภาษาอังกฤษมาก่อน ก็อาจขอ
อนุญาตสอนภาษาอังกฤษให้สืบเนื่องกับที่เรียนมาแล้วได้¹

สรุปได้ว่า รัฐบาลได้อนุญาตให้โรงเรียนทั้งของรัฐ ท้องถิ่น และโรงเรียนราษฎร์
เลือกสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ให้เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2523 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนระดับประถมศึกษา
ปีที่ 5 - 6 มีวิชาเลือกมากขึ้น นอกเหนือไปจากวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้แล้วในหลักสูตร²

หลังจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้ให้เพิ่มเวลาเรียนในหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ชั้น ป.5 - 6 อีกสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วต้องมีเวลาเรียน
1,200 ชั่วโมง ใน 1 ปีการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนประถมศึกษาได้เลือกสอนภาษาอังกฤษ
ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรือสอนวิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต อย่างใดอย่างหนึ่งได้ตาม
สภาพและความเหมาะสมของท้องถิ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป ดังแนวทางต่อไปนี้

ภาษาอังกฤษให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่
5 - 6 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก.154/2523 ลงวันที่ 2 เมษายน 2523

วิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต ให้ดำเนินการสอนตามเนื้อหารายละเอียด งาน
เลือกกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6³ ตามประกาศกระทรวงศึกษา-
ธิการ เรื่อง ให้เพิ่มเติมเนื้อหารายละเอียด งานเลือกกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ

¹มงคล อาละพล, "ในแผ่นดินไทย : นโยบายเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ
ในโรงเรียน," มิตรครู (51 พฤษภาคม 2521) : 19.

²กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งที่ วก.154/2523 เรื่องเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษใน
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ลงวันที่ 2 เมษายน 2523.

³กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งที่ วก.520/2523 เรื่องให้เพิ่มเวลาเรียน
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้น ป.5 - 6 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2523.

ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2523¹

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนจะต้องเลือกสอนภาษาอังกฤษหรือวิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตในกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ อันเป็นวิชาเลือกในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง

ในการพัฒนาหลักสูตร การเลือกเนื้อหาวิชาเพื่อมาบรรจุไว้ในหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงเกณฑ์ที่สำคัญประการหนึ่งคือ เนื้อหาวิชาในหลักสูตร ควรจะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของสังคม ดังที่นักการศึกษาหลายคนได้กล่าวไว้ เช่น

ฮิลดา ทาบ่า (Hilda Taba) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาในหลักสูตรว่ามีดังนี้

1. ความเชื่อถือได้ และความเป็นแกนสารของสาขาวิชานั้น ๆ
2. ความสอดคล้องกับสภาพของสังคม
3. ความสมบูรณ์ในความกว้างและความลึก
4. สนองจุดมุ่งหมายใดหลายประการ
5. สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน²

ซำรง บัวศรี ได้กล่าวไว้ หลักในการเลือกเนื้อหาวิชามีดังนี้

1. หลักเกี่ยวกับความสำคัญ
2. หลักเกี่ยวกับคุณค่าอันควรแก่การรักษา

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งที่ รก.27/2524 เรื่อง แก้ไขคำสั่ง ลงวันที่ 21 มกราคม 2524.

² Hilda Taba, Curriculum Development : Theory and Practice (New York : Harcourt, Brace and World, 1962), p.289.

3. หลักเกี่ยวกับประโยชน์
4. หลักเกี่ยวกับความสนใจของผู้เรียน
5. หลักเกี่ยวกับการสร้างเสริมพัฒนาการของสังคม
6. หลักเกี่ยวกับการสอดคล้องในปรัชญาการศึกษาและความมุ่งหมายของโรงเรียน¹

ฉะนั้น ในการเลือกวิชาเพื่อที่จะสอนนักเรียนในแต่ละท้องถิ่นนั้น โรงเรียนน่าจะเลือกวิชาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมของแต่ละท้องถิ่น และนักเรียนก็จะได้เรียนวิชาที่มีโอกาสจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในสภาพสังคมของตนเองได้มากที่สุด

หลักการของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้ระบุไว้ว่า เป็นการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต และเป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ในท้องถิ่นมีโอกาสที่จัดหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการได้²

ในการเลือกสอนวิชาเลือกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนประถมศึกษานั้น เมื่อพิจารณานโยบายของรัฐบาลและหลักการของหลักสูตร ตลอดจนข้อเขียนของนักการศึกษาต่าง ๆ แล้วสรุปได้ว่า โรงเรียนที่อยู่นอกเมืองน่าจะเลือกสอนวิชาที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต ในกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ และโรงเรียนที่อยู่ในเมืองน่าจะเลือกสอนภาษาอังกฤษ ในระยะเวลาที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเช่นนี้ อาจจะมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนวิชาเลือกเกิดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษา ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นสมควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะเห็นสาเหตุของปัญหา อันจะเป็นอุปสรรคในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชาเลือก เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ตาม

¹ ช่าง บั้วศรี, หนังสือหลักสูตร ภาค 2 (พระนคร : โรงพิมพ์องค์การพิมพ์, 2504), หน้า 19 - 22.

² กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521, หน้า (1).

หลักการของหลักสูตร และนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะได้ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาในการสอนวิชาเลือกดังกล่าวได้ทันการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเมือง และนอกเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

สมมติฐาน

สมมติฐานของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเมืองและนอกเมือง จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองและนอกเมือง จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน
4. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองและนอกเมือง แตกต่างกัน

ช่อกทกลงไป่องท่น

การคอบแบบสอบถามของผูู้บริหารและครูที่ไ้ใช้เป็นตัวอย่่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ไ้คอบคามาสาททความเป็นจริงทุกประการ

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือกของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมความพร้อมของโรงเรียนในด้าน ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน การวัดและประเมินผล ครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน และอาคารสถานที่ และแหล่งบริการทางวิชาการ

คำนิยาม

เพื่อความเข้าใจตรงกัน จึงขอใ้คำนิยามของคำต่าง ๆ ที่ไ้ใช้ในการวิจัยดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ หรือความเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
 ผูู้บริหาร หมายถึง ผู้อ่านวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อ่านวยการ
 ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ

ครู หมายถึง ครูที่กำลังปฏิบัติการสอนระดับประถมศึกษา ปีที่ 5 – 6

วิชาเลือก หมายถึง ภาษาอังกฤษ หรือวิชาที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต ในงานเลือก
 กลุ่มทงานและพื้นฐานอาชีพ ึ่งเป็นวิชาที่ไ้เลือกสอน หรือเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา ทั้งที่สังกัดสำนักงานการ
 ประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

โรงเรียนขนาดเล็ก - หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ไม่เกิน 200 คน

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน 201 – 300 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

โรงเรียนประถมศึกษาในเมือง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในเขตเทศบาล
หรือสุขาภิบาล

โรงเรียนประถมศึกษานอกเมือง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่นอกเขต
เทศบาล หรือสุขาภิบาล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ
หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน นำไปพิจารณาดำเนินการป้องกันปัญหาซึ่ง
อาจจะเกิดขึ้นได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ก. ตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อันได้แก่

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเมือง ทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ
ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 16 คน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษานอกเมือง ทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ
ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 139 คน

2. ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 อันได้แก่

2.1 ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 โรงเรียนประถมศึกษาในเมือง
ทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 25 คน

2.2 ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 โรงเรียนประถมศึกษานอกเมือง
ทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 282 คน

การสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแยกประเภท
(Stratified Random Sampling) โดยแยกเป็นประเภทประชากรในเมืองและ
นอกเมือง แล้วสุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละประเภท โดยวิธีสุ่มตัวอย่างประชากรแบบง่าย
(Simple Random Sampling)

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูผู้สอน เกี่ยวกับการสอนวิชาเลือกในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 ชุดคือ ชุดสำหรับ
ผู้บริหาร และชุดสำหรับครูผู้สอน

1. ชุดสำหรับผู้บริหาร แบบสอบถามชุดสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3

ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ก. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม
เป็นแบบให้เขียนเครื่องหมายลงในช่องหน้าข้อความ

ตอนที่ 1 ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกสอนวิชาเลือก คำถาม
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ลักษณะ
คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 4
ระดับคือ 1 หมายถึง น้อยที่สุด, 2 หมายถึง น้อย, 3 หมายถึง มาก และ 4 หมายถึง
มากที่สุด โดยมีข้อขยายครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดและประเมินผล
4. ครูผู้สอน
5. อาคารสถานที่และแหล่งบริการทางวิชาการ
6. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับตอนที่ 2 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ชุดสำหรับครูผู้สอน แบบสอบถามชุดสำหรับครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เขียนเครื่องหมายลงในช่องหน้าข้อความ

ตอนที่ 2 ประกอบด้วย

- ตอนที่ 2 ก. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ลักษณะคำถามเป็น ข้อทดสอบ แบบเลือกตอบ
- ตอนที่ 2 ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 4 ระดับคือ 1 หมายถึงน้อยที่สุด, 2 หมายถึงน้อย, 3 หมายถึงมาก และ 4 หมายถึงมากที่สุด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับตอนที่ 2 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ค. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างประชากร โดยการติดต่อกับผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอและกิ่งอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด และหัวหน้ากองการศึกษาเทศบาล เพื่อขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามไปโรงเรียน และให้โรงเรียนส่งกลับไปยังอำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

และเทศบาลเมือง ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว ด้วยตนเอง

ง. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยร้อยละ (Percentage)
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกสอนวิชาเลือก ในแบบสอบถามของผู้บริหาร วิเคราะห์โดยร้อยละ
3. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ในแบบสอบถามของผู้วิจัย วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนวิชาเลือก ที่เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ในแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด
 - 4.1 วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) ของคำตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า แต่ละข้อ และแต่ละคาน
 - 4.2 การวัดการกระจายของค่าเฉลี่ย วิเคราะห์โดยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบแต่ละข้อ และแต่ละคาน
5. การทดสอบความมีนัยสำคัญ ของความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างประชากร ใช้ค่าซี (Z - test) 1

ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะจัดลำดับขั้นตอนการเสนอข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 5 บทดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน ข้อตกลงเบื้องต้น ขอบเขตของการวิจัย คำนิยาม ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความหมายของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ความเป็นมาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงเรียนประถมศึกษาตาม หลักสูตร 2521 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย การสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตัวอย่างประชากร การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย